

Täysistunto

Keskiviikko 9.11.2016 klo 14.00—19.41

18. Lakialoite laiksi perustulokokeilusta

Lakialoite LA 103/2016 vp Krista Mikkonen vihr ym.

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 18. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään sosiaali- ja terveystieteiden valiokuntaan.

Keskustelu

19.15 **Krista Mikkonen vihr** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Poliitiikka on siitä erikoista, että joskus jotkut asiat, joita on pitänyt todella pitkään esillä ja joista on puhunut paljon ja joista on erilaisia malleja esittänyt — niin kuin vihreät ovat perustulon osalta jo parikymmentä vuotta kehittäneet tätä ideaa — saattavat liikahtaa eteenpäin silloin, kun ei itse ole edes hallitusvastuussa, kuten tässä tapauksessa, kun hallitus on päättänyt tehdä perustulokokeilun. Olemme tietysti hyvin iloisia siitä, että tämä esittämämme ajatus on saanut nyt niin laajasti tukea, että jopa silloin, kun itse emme ole hallituksessa, sitä kokeillaan.

Mutta meillä tähän kokeiluun sisältyy sellainen huoli, että toivoisimme, että kun tämä kokeilu tehdään, niin se tehtäisiin kunnolla, jotta me voimme aidosti nähdä, mitä vaikutuksia perustulolla olisi. Tiedämme, että työelämä on muuttunut yhä pirstaloituneemmaksi. Tiedämme, että meidän sosiaaliturvajärjestelmämme on hyvin monimutkainen ja se antaa lukuisia erilaisia kannusteloukkuja, ja tämän kaiken yhteensovittamiseksi perustulo voisi olla aivan ideaalinen ratkaisu.

Nyt kuitenkin tähän hallituksen kokeiluun otetaan mukaan vain pelkästään työmarkkinatuen saajat, ja tästä jäävät nyt pois tavallaan ne elementit, joita perustulolla tavoitellaan. Tämä on oikeastaan nyt vain tämmöinen byrokratian purkamiskokeilu näille työmarkkinatuella oleville, ja tästä puuttuvat ja tässä eivät tule näkymään ne dynaamiset vaikutukset, mitä saisimme sellaisella perustulolla, joka kohdistuisi laajempaan joukkoon ihmisiä. Sen takia me olemme ehdottaneet, että tähän otettaisiin mukaan enemmän ihmisiä ja kokeilua myös jatkettaisiin vuodella kauemmin kuin mitä hallitus ehdottaa. Ja tähän ehdotamme nyt sitten 10 miljoonan euron vuosittaista lisärahoitusta, joten tämä kaksivuotinen kokeilu laajentuisi kolmivuotiseksi ja siihen tulisi mukaan myös pienituloisia palkansaajia, pienituloisia yrittäjiä, freelancereita, itsensätyöllistäjiä.

Olisi myös äärimmäisen tärkeää, että tähän kokeiluun, josta nyt jää puuttumaan verotuselementti, lisättäisiin se. Nyt tässä hallituksen kokeilussa on ajatuksena se, että jos jotain lisäansiota tämän perustulon päälle kerättäisiin, niin siihen ei kohdistu verotusta, ja tähän tarkoittaa sitä, että kokeilun kustannuksista tulee valtavan kalliit ja se ei kerro sitä totuutta,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2016 vp

mitä perustulolla haetaan. Siksi olisi erittäin keskeistä saada kokeilussa kerättävät verot palautettua tähän kokeilubudjettiin. Silloin kokeiltava järjestelmä muistuttaisi enemmän todellista perustuloa ja näyttäisi myös sen, mikä sen hinta on, ja silloin voitaisiin aidosti arvioida sitä, olisiko se toteuttamiskelpoinen myös taloudellisesta näkökulmasta.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin sosiaali- ja terveysvaliokuntaan.